

SZAKMAI GYAKORLAT SZABÁLYZAT

Gépészmérnök (BSc), Mechatronikai mérnök (BSc), Műszaki menedzser (BSc) Ipari termék- és formatervező mérnök (BSc) alapszakos hallgatókra vonatkozóan

A Mérnöki Kar azon hallgatói, akik az adott szakra 2012/13. tanév előtt nyertek felvételt, a Nemzeti Felsőoktatásról (Nftv.) szóló 2011. évi CCIV. törvény 112.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint a Felsőoktatásról (Ftv.) szóló 2005. évi CXXXIX. törvény hatálya alá taroznak, tehát - folyamatos képzésben – változatlan szakmai követelmények és vizsgarend keretében, változatlan oklevél kiadásával, bizonyítvány kiállításával fejezik be tanulmányaikat, így a szakmai gyakorlatot is a 2005. évi felsőoktatási törvény rendelkezései szerint kell teljesíteniük.

A 2012-13-as tanévben felvételt nyert hallgatókra az Nftv. rendelkezései irányadóak a szakmai gyakorlat teljesítése tekintetében is.

1. § A szakmai gyakorlat célja

1. A szakmai gyakorlat célja az intézményen belüli előadásokon és gyakorlatokon, szemináriumokon megszerzett ismeretanyag valós környezetben való elmélyítése és továbbfejlesztése.

2. § A szakmai gyakorlat során elsajátítandó készségek

1. A szakmai gyakorlat során a hallgatónak tovább kell fejlesztenie, illetve el kell mélyítenie az addigi tanulmányai alatt megszerzett készségeket és ismereteket.
2. A szakmai gyakorlat során fokozott hangsúlyt kell fektetni a hallgatók
 - a. önálló problémamegoldó-képességének fejlesztésére,
 - a. a csapatban történő munkavégzés erősítésére,
 - b. az önálló munkavégzés képességének fejlesztésére.

3. § A szakmai gyakorlat, tartalma, ideje és időtartama

Gépészmérnök szak

- **1. gyakorlat: Ipari technológiák, a 4. félév után,** 4 hét a nappali tagozaton és 2 hét a levelező tagozaton. A hallgató a gyakorlatát ipari gyártási/feldolgozási tevékenységet folytató üzemben végzi, előírt program végrehajtásával, melyet külön feladatlapon kap meg. A hallgató az elvégzett feladatról írásos szakanyagot készít, melyről a gyakorlatot követően szóban beszámol. A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele minimum 90 kredit teljesítése.
- **2. gyakorlat: Számítógéppel támogatott mérnöki tevékenység, a 6. félév után,** 4 hét a nappali tagozaton és 2 hét a levelező tagozaton. A gyakorlati hely kiválasztásának feltétele CAD-CAM rendszer alkalmazása az adott ipari üzemben. A hallgató gyakorlata során konkrét (alkatrész) tervezési-gyártási feladatot old meg és dokumentál, melyről a gyakorlatot

követően szóban beszámol. A részletes programot külön feladatlapon kapja meg. A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele minimum 140 kredit teljesítése.

Mechatronikai mérnök szak

- **1. gyakorlat: Ipari technológiák, a 4. félév után,** 4 hét a nappali tagozaton és 2 hét a levelező tagozaton. A hallgató a gyakorlatát ipari gyártási/feldolgozási tevékenységet folytató üzemben végzi, előírt program végrehajtásával, melyet külön feladatlapon kap meg. A hallgató az elvégzett feladatról írásos szakanyagot készít, melyről a gyakorlatot követően szóban beszámol. A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele minimum 90 kredit teljesítése.
- **2. gyakorlat: Számítógéppel támogatott mérnöki tevékenység, a 6. félév után,** 4 hét a nappali tagozaton és 2 hét a levelező tagozaton. A hallgató gyakorlata során az adott ipari üzemben konkrét automatizálási feladatot old meg és dokumentál, amelyről a gyakorlatot követően szóban beszámol. A részletes programot külön feladatlapon kapja meg. A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele minimum 140 kredit teljesítése.

Ipari termék- és formatervező mérnök szak

– **1. gyakorlat: Ipari technológiák,** a 4. félév után, 4 hét a nappali tagozaton és 2 hét a levelező tagozaton. A hallgató a gyakorlatát folyamatos ipari gyártási tevékenységet folytató üzemben végzi, előírt program végrehajtásával, melyet külön feladatlapon kap meg.

A hallgató az elvégzett feladatról írásos szakanyagot készít, melyről a gyakorlatot követően szóban beszámol.

A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele minimum 90 kredit teljesítése.

2. gyakorlat: Ipari termék- és formatervező mérnöki tevékenység, a 6. félév után, 4 hét a nappali tagozaton és 2 hét a levelező tagozaton. A gyakorlati hely kiválasztásának feltétele a ténylegesen folytatott termék tervezés és gyártás.

A hallgató a gyakorlata során termék- és formatervezési tevékenységet végez és dokumentál, amelyről a gyakorlatot követően szóban beszámol. A részletes programot külön feladatlapon kapja meg.

A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele minimum 140 kredit teljesítése.

Műszaki menedzser szak

- A hallgató a gyakorlatát ipari gyártási/feldolgozási/szolgáltatási tevékenységet folytató vállalatnál/vállalkozásnál végzi előírt program végrehajtásával, melyet külön feladatlapon kap meg. A szakmai gyakorlat időtartama a 6. félév után 6 hét nappali tagozaton és 3 hét levelező tagozaton.
- A hallgató az elvégzett feladatról írásos szakanyagot készít, melyről a gyakorlatot követően szóban beszámol. A szakmai gyakorlatra a képzés mintatanterv szerinti 6. félévet követően kerül sor. A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele minimum 140 kredit teljesítése.

4. § A szakmai gyakorlat helye a képzési programban

1. A szakmai gyakorlat teljesítése kritérium-feltételként egyik feltétele a záróvizsgára bocsátásnak.
2. A levelező tagozatos képzésben, amennyiben a hallgató tanulmányai alatt gazdálkodó szervezetnél alkalmazásban áll, az ott végzett munka elfogadható szakmai gyakorlatnak abban az esetben, amennyiben a munkahely megfelel a szakmai gyakorlati helyvel szemben támasztott követelményeknek. A szakmai gyakorlati beszámolót, illetve a teljesítés egyéb formai elemeit azonban ebben az esetben is teljesíteni kell.

5. § A gyakorlati helyvel szemben fennálló követelmények

1. A szakmai gyakorlati helynek alkalmasnak kell lennie az 1-2. §-ban megfogalmazott célok és követelmények elérésére, illetve teljesítésére.
2. Az Ftv. vonatkozó rendelkezése szerint a *szakmai gyakorlat az alap - és mesterképzésben külső gyakorlati helyen, intézményben erre alkalmas szervezetnél vagy felsőoktatási intézményi gyakorlati helyen* tölthető le.
Az Nftv. vonatkozó rendelkezése szerint a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat, ... az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső gyakorlólhelyen tölthető le.
3. A szakmai gyakorlati hely:
 - a. a hallgatót a szak tartalmának megfelelő szakterületen foglalkoztatja,
 - b. biztosítja a gyakorlat lebonyolításához szükséges helyet, eszközöket, valamint a szükséges szakmai felügyeletet, irányítást,
 - c. a hallgató részére foglalkoztatása megkezdése előtt munkavédelmi oktatást tart,
 - d. a napi foglalkoztatás időtartama a 8 órát nem haladja meg,
 - e. A 2012/13. tanévben felvételt nyert hallgatók az Nftv. 44. § (1) bekezdésében foglaltak szerint hallgatói munkaszerződés alapján végezhetnek munkát:
 - a) a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső gyakorlólhelyen,
 - (2) A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatására a munka törvénykönyvének a rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A Kormány a hallgatói munkaszerződésre vonatkozó szabályok meghatározása során a munka törvénykönyvének a hallgató számára kedvezőbb feltételeket állapíthat meg.

A 230/2012(VIII. 28.) Korm. rendelet 15. § 18. § (1) bekezdése szerint

A hallgatói munkaszerződésnek tartalmaznia kell különösen:

- a) a szakmai gyakorlólhely adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, adószámát, statisztikai számjelét, cégjegyzékszámát vagy egyéni vállalkozói nyilvántartási számát, törvényes képviselőjének nevét);

- b) a hallgató természetes személyazonosító adatait (nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, lakcímét, hallgatói azonosító számát, elérhetőségét, adóazonosító jelét, társadalombiztosítási azonosító jelét, bankszámlaszámát, külföldi hallgató esetén állampolgárságát, tartózkodási címét);
 - c) a hallgatóval hallgatói jogviszonyt létesített felsőoktatási intézmény adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, intézményi azonosító számát, törvényes képviselőjének nevét);
 - d) a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottakkal azonos módon a szakképzettség megnevezését és a képzési időt;
 - e) a hallgató munkakörét;
 - f) a szakmai gyakorlat helyét (munkahely), időtartamát (kezdő és befejező időpontját), szükség esetén szakaszait, a hallgató napi munkaidejét, a hallgatót az Nftv. 44. § (3) bekezdés a) pontja alapján megillető díjazás összegét, illetve a díjazás hiányát;
 - g) a hallgató szakmai gyakorlata felsőoktatási intézményi felelősének és a szakmai gyakorlólé hely szakmai felelősének személyét;
 - h) a szakmai gyakorlólé helyen a hallgató számára - a jogszabály alapján járó juttatásokon és kedvezményeken felül - biztosított egyéb juttatások és kedvezmények megjelölését, azok mértékét és nyújtásának feltételeit.
- (2) A hallgatói munkaszerződés tartalmazza a szakmai gyakorlólé hely arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a hallgató számára - egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen - a szakképzési programnak, illetve a tantervnek megfelelő szakmai gyakorlatról gondoskodik.
- (3) A hallgatói munkaszerződés tartalmazza a hallgató arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy
- a) a szakmai gyakorlólé hely képzési rendjét megtartja, a szakmai gyakorlatot a követelmények alapján elvégzi;
 - b) a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja;
 - c) a biztonsági, az egészségügyi és a munkavédelmi előírásokat megtartja;
 - d) nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a szakmai gyakorlólé hely jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné.

Az Nftv.44.§ (3) bekezdése szerint a hallgatót

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben díjazás illetheti, illetve a hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat esetén díjazás illeti, melynek mértéke legalább hetente a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) tizenöt százaléka, a díjat - eltérő megállapodás hiányában - a szakmai gyakorlólé hely fizeti,

(3a) A képzési program keretében, illetve a képzés részeként - az (1) bekezdés a) pont szerint - megszervezett szakmai gyakorlatra költségvetési szervnél hallgatói munkaszerződés és díjazás nélkül is sor kerülhet. A hallgatót ez esetben is megilletik mindazon jogok, amelyeket a munka törvénykönyve biztosít a munkavállalók részére. A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóval e tevékenységére tekintettel a Kormány által meghatározott feltételekkel

megállapodást kell kötni. A szakmai gyakorlat végén a hallgató(k) tevékenységét, beleértve az esetleges mulasztásokat is, a Foglalkoztató írásban értékeli. Amennyiben a szakmai gyakorlat ideje alatt a foglalkoztatás valamely okból megszakad, úgy a foglalkoztató a hallgató által teljesített időt igazolja és a szakmai gyakorlat megszakításának okát írásban, mind a Karral, mind a hallgatóval közli. A teljesítést az „Igazolás a gyakorlat teljesítéséről” nyomtatvány kitöltésével, aláírásával, továbbá a hallgató által a szakmai gyakorlatról készített írásos beszámoló szignálásával igazolja.

6. § A hallgató jogai és kötelességei a szakmai gyakorlat vonatkozásában

1. Az Ftv. 47.§ szakaszának rendelkezése szerint *Az alapképzésben folyó gyakorlati képzés tekintetében az érdekvédelem és a munkavédelem tekintetében a hallgatót megilletik mindazok a jogok, amelyeket a Munka Törvénykönyve biztosít a munkavállalók részére. A hallgató foglalkoztatására alkalmazni kell a munkavédelemre vonatkozó jogszabályokat. A hallgató a gyakorlati képzéssel kapcsolatos igényeinek érvényesítése érdekében – a munkaügyi jogvitára vonatkozó rendelkezések szerint – jogvitát kezdeményezhet. E rendelkezések alkalmazásában a munkavállalón a hallgatót, munkáltatón a gyakorlati képzés szervezőjét, munkaviszonyon a hallgatói jogviszonyt kell érteni.*

A 230/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 17. § (1) szerint a szakmai gyakorlatra kötelezett hallgató az Nftv. 44. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a szakmai gyakorlóhellyel kötött hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát.

(2) A szakmai gyakorlaton történő munkavégzés során munkavállalón a hallgatót, munkáltatón a szakmai gyakorlatot biztosítót, munkaviszonyon a hallgatói munkaszerződés alapján létrejött munkaviszonyt kell érteni.

(3) A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatása során

- a) éjszakai munka, valamint rendkívüli munkaidő nem rendelhető el,
- b) a hallgató napi munkaideje nem haladhatja meg a nyolc órát, munkaidőkeret alkalmazása esetén legfeljebb egy heti munkaidőkeretet lehet elrendelni,
- c) a hallgató számára legalább tizenkét óra tartalmú napi pihenőidőt kell biztosítani,
- d) próbaidő nem köthető ki,
- e) a munka törvénykönyve 105. § (2) bekezdésében és 106. § (3) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók.

1. A hallgatónak kötelezettsége legjobb tudása és képességei szerint elvégeznie a rábízott feladatokat.
2. A hallgató köteles betartani a vonatkozó jogszabályokat és a foglalkoztató szabályzataiban előírt magatartást köteles tanúsítani (pl. munkaidő, szolgálati hely, öltözék, biztonsági szabályok, stb.).
3. A hallgató köteles a jelen szabályzat 9. § -ban foglaltaknak megfelelően beszámolni a szakmai gyakorlata alatt nyújtott teljesítményéről.

7. § A szakmai gyakorlat szervezése

1. A szakmai gyakorlat megszervezéséért a szakot gondozó Műszaki Intézet és Dékáni Hivatal a felelős.
A Mérnöki Kar a bővülő ipari kapcsolatrendszerén keresztül törekszik a gazdálkodó és egyéb szervezetekkel együttműködési megállapodásokat kötni a hallgatók magas színvonalú szakmai gyakorlati képzése céljából.
2. A hallgató számára a szakmai gyakorlat az alábbi módon szervezhető:
 - a hallgató elsősorban a szakot gondozó Intézet által vezetett - a hatályban lévő együttműködési megállapodások, vagy a korábbi szakmai kapcsolatok alapján nyilvántartásba vett – szakmai gyakorlati helyek listájából választ,
 - amennyiben a hallgató nem tud a listán szereplő gyakorlati helyek egyikénél sem szakmai gyakorlatot teljesíteni, kezdeményezheti az Intézet vezetőjénél az általa kiválasztott szervezet gyakorlati helyként történő elismertetését.
3. A szakmai gyakorlat szervezésének menetrendjét - a Kari Naptárban meghatározott időpontokhoz igazítottan – az oktatási dékánhelyettes teszi közzé minden évben.
4. A Tanulmányi Osztály igazolást állít ki arról, hogy a hallgató mely törvény hatálya alatt kezdte meg a tanulmányait, az igazolást a hallgató a szakmai gyakorlati helyet biztosító szervezet részére átadja.
5. A hallgató a szakot gondozó intézet által kiadott fogadónyilatkozatot a szakmai gyakorlati helyet biztosító szervezet által kitöltve, a szervezet képviselőjével aláírva benyújtja az intézetvezetőhöz, aki jóváhagyja a kiválasztott gyakorlati helyet.
6. Amennyiben a hallgató olyan szervezetettől hozott fogadó nyilatkozatot, amellyel nincs együttműködési megállapodása a Mérnöki Karnak, az intézet vezetőjének szakmai szempontból véleményeznie kell az adott szervezetet, hogy szakmai gyakorlat lebonyolítására alkalmas-e.
Amennyiben célszerű együttműködési megállapodást kötni a hallgató által kiválasztott szervezettel, akkor az intézetvezetői jóváhagyást követően az intézeti titkárság beszerzi a szervezet azon adatait, melyek a megállapodás megkötéséhez szükségesek. Majd az adatokat az együttműködési megállapodás mintába beépítve, a megállapodás tervezetét a Dékáni Hivatalba továbbítja, abból a célból, hogy a Kar kezdeményezze a Szenátusnál az együttműködési megállapodás megkötéséről szóló döntés meghozatalát.
7. Hallgató felmentést a szakmai gyakorlat alól a Tanulmányi Ügyek Titkárságára benyújtott – igazolásokkal mellékelte – kérelmében kérhet, amelyet a Műszaki Intézet vezetője bírál el és az oktatási dékánhelyettes engedélyez/ utasít el, a részére megküldött szakmai vélemény alapján.

8. § Külföldi szakmai gyakorlat

1. A hallgató a szakmai gyakorlatát külföldön is teljesítheti pl. Erasmus+, CEEPUS vagy más SZTE által szerződéssel rendelkező szakmai gyakorlati mobilitási program keretében szervezett, és az adott szakon előírt kötelező

szakmai gyakorlat követelményrendszerében foglaltak alapján elfogadható tartalommal és formában megvalósult gyakorlatként. Ebben az esetben a külföldi partnerrel történő együttműködés jogi keretét és általános feltételeit az SZTE által aláírt hivatalos dokumentumok biztosítják, így külön szerződés kötésére nincs szükség. A szakmai gyakorlat szervezése során az adott nemzetközi program hivatalos nyomtatványai használandók.

2. A külföldi szakmai gyakorlat elfogadását - a szakot gondozó intézet vezetője vagy a szak felelőse - a pályázó kiutazása előtt véleményezi, hogy részben vagy egészében elfogadható-e a hazai szakmai gyakorlat helyett. A hallgató hazautazását követően, beszámolója alapján végleges igazolást kap arról, hogy külföldi szakmai gyakorlata milyen mértékben került elfogadásra. A külföldön teljesített gyakorlat az oktatásért felelős dékánhelyettes ellenjegyzésével válik beszámíthatóvá.

9. § A szakmai gyakorlati beszámoló

1. A hallgató a szakmai gyakorlatát követően a mindenkor érvényes Kari Naptárban megjelölt időpontig köteles szakmai gyakorlati beszámolót készíteni, és az elvárt minőségben és formában a szakmai gyakorlatszervező intézet számára benyújtani.
2. A szakmai gyakorlati beszámoló a következőket tartalmazza:
 - a. a vállalat (gazdálkodó szervezet) bemutatása,
 - b. a kapott feladat,
 - c. a végzett munka és eredményei,
 - d. a szerzett tapasztalatok értékelése
 - e. javaslatok és észrevételek, amelyek a szakmai gyakorlat hatékonyságát javíthatják.
3. A szakmai gyakorlati beszámoló pontos tartalmi és formai követelményeit a szakfelelős Intézet a szakmai gyakorlat megkezdése előtt a hallgatóknak kihirdeti és a Coospace hirdetőtáblán közzé teszi.
4. A szakmai gyakorlati beszámolót a szakfelelős intézet – a szóbeli beszámolót követően – értékeli.
5. Amennyiben a szakmai gyakorlati beszámolóból megállapítható, hogy a hallgató nem teljesítette a szakmai gyakorlatát vagy nem az előírtaknak megfelelően (pl. időtartam vagy feladat), úgy a szakmai gyakorlatát meg kell ismételnie. Amennyiben a beszámoló nem felel meg az előírt feltételeknek, azt a hallgató hét napon belül – javítva – köteles újra benyújtani.
6. A hallgató csak elfogadott szakmai gyakorlattal (szakmai gyakorlati beszámolóval) bocsátható záróvizsgára.

10. § Minőségbiztosítás

1. A szakmai gyakorlat minőségbiztosítása a szakért felelős intézet feladata és felelőssége.
2. A szakfelelős vagy megbízottja a szakmai gyakorlat ideje alatt szűrőpróbaszerűen ellenőrzi a szakmai gyakorlati helyeket és a hallgatók által ott végzett munkát.

3. A hallgatók szakmai gyakorlati, illetve a vállalatok beszámolóí összesítésre es értékelésre kerülnek. Az összesítésben foglaltakat megvitatja és értékeli a Minőségirányítási Bizottság. A megállapításokról jegyzőkönyv készül.
4. A megállapítások alapján – szükség esetén – az intézetek módosításokat hajtanak végre a szakmai gyakorlatok szervezésében és működtetésében.

Záradék: A Szabályzatot a SZTE Mérnöki Kar a 2014. június 3-i ülésén a 95/2013/14 (VI. 03.) K.T. sz. határozatával elfogadta, majd a 34/2017/18 (II.20.) KT. sz., valamint a 63/2023/24 (VI.4.) KT. sz. határozatával módosította, a kihirdetését követő nap, 2024. 06. 08-án a szabályzat módosítása hatályba lépett.

Jelen szabályzat hatályba lépésével az SZTE Mérnöki Kar 41/2011/2012 (XII.14.)K.T. sz. határozatával elfogadott, műszaki menedzser hallgatókra vonatkozó szakmai gyakorlat szabályzata hatályát veszti.

Szeged, 2024. 06. 04.

Prof. Dr. Bíró István s.k.

dékán